

BARNE- OG FAMILIEDEPARTEMENTET
Postboks 8036 DEP
0030 OSLO

Deres referanse

Vår referanse
25/04334-2

Dato
02.10.2025

Høringsuttalelse - Forslag til lov om aldersgrenser for bruk av sosiale medier

1. Innledning

Datatilsynet viser til brev fra Barne- og familiedepartementet og Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet (departementene) av 7. juli 2025, hvor forslag til lov om aldersgrense for bruk av sosiale medier sendes på høring.

Forslaget er ment å innebære at over 300 000 barn som i dag bruker sosiale medier ikke lenger skal kunne få tilgang til disse tjenestene. I forslaget vurderes hensynet til barnets beste og innvirkningen på en rekke grunnleggende rettigheter og friheter, inkludert retten til ytrings- og informasjonsfrihet og retten til privatliv og korrespondanse. I tråd med Datatilsynets mandat vil vårt høringssvar hovedsakelig fokusere på retten til personvern og personvernkonsekvensene ved forslaget.

2. Oppsummering av Datatilsynets syn

Dette har vært et krevende forslag å ta stilling til for Datatilsynet. Datatilsynet støtter intensjonene bak forslaget om å beskytte barn på nett. Barn er en sårbar gruppe, og deres rettigheter og friheter må ivaretas i digitale flater. Barn har også krav på særlig vern etter personvernregelverket.¹ Vi deler myndighetenes bekymring for barn og unges beskyttelse på sosiale medier, hvor de tilbringer svært mye tid. Vi er også på generelt grunnlag positive til å utforske nasjonale handlingsrom for å gå lenger enn relevante EU-regelverk og føre en aktiv nasjonal politikk når det gjelder beskyttelse i digitale flater.

Lovfesting av aldersgrenser for bruk sosiale medier kan være et hensiktsmessig tiltak for å beskytte de yngste brukerne, og Datatilsynet har ikke innvendinger mot å lovfeste slike aldersgrenser fra et personvernperspektiv. En lovfestet aldersgrense finnes ikke i dag, og kan i seg selv potensielt virke normdannende og ha en viktig signaleffekt overfor barn, foreldre og

¹ Personvernforordningens foralepunkt 38

tilbydere. Hva aldersgrensen konkret skal være må fastsettes ut ifra en helhetlig vurdering hvor personvern hensyn ikke er det førende hensynet.

Til bildet hører det at sosiale medier utgjør en viktig del av livet til mange barn og unge, og for mange kan en aldersgrense – og følgelig at de stenges ute fra sosiale medier – oppleves som inngripende i deres privatliv, slik dette er vernet av Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) artikkel 8 og Grunnloven § 102, så vel som i andre grunnleggende rettigheter som ytrings- og informasjonsfriheten. Departementet bør vurdere forholdsmessigheten av inngrepet sett opp mot nevnte rettigheter, og i den forbindelse noterer vi at en her står overfor kryssende hensyn og komplekse avveiiinger som det kan være ulike syn på.

Vårt høringsssvar fokuserer hovedsakelig på forslagens krav om aldersverifisering for sosiale medier. Forslaget er ment å innebære at alle som bruker sosiale medier må verifisere sin alder for å få tilgang til tjenestene, og berører dermed personvernet til *alle* som bruker sosiale medier – ikke bare barn. Det er kravet til aldersverifisering som er kjernen i Datatilsynet bekymring knyttet til lovforslaget.

Oppsummert er Datatilsynets syn at konsekvensene ved forslaget om krav til aldersverifisering ikke er tilstrekkelig utredet. Vi peker blant annet på:

- Det er ikke nærmere utredet hvilke tekniske løsninger som eventuelt vil oppfylle kravene i forslaget og personvernregelverket, og i hvilken grad disse finnes per i dag;
- Personvernkonsekvensene ved aldersverifisering er i liten grad utredet og synliggjort i høringsnotatet;
- Risikoen for omgåelse av nasjonale aldersverifiseringskrav er ikke omtalt, for eksempel ved bruk av VPN;
- Det er i liten grad utredet tiltak for å begrense personvernkonsekvensene av forslaget;
- Uklarheten knyttet til konsekvensene av forslaget illustreres også av at departementene peker på risiko for at forslaget ikke kan håndheves overfor aktører etablert utenfor Norge, noe de relevante aktørene i all hovedsak er. Departementene peker også på usikkerhet knyttet til det EØS-rettslige handlingsrommet for forslaget;
- Selv om aldersverifisering gjøres på en personvernvennlig måte, kan slike verifiseringsløsninger likevel gi en følelse av å bli observert og potensielt ha en nedkjølende effekt;
- Formuleringen av kravet til aldersverifisering er i alle tilfeller ikke presist nok, og kan åpne for omgåelse.

Samlet fremstår forslaget om krav til aldersverifisering som noe umodent på nåværende tidspunkt, og etter vårt syn bør forslaget utredes ytterligere før det eventuelt gjennomføres. Vi anbefaler å se forslaget om krav til aldersverifisering i sammenheng med prosesser som berører aldersverifisering i EU.

Datatilsynet mener også at departementet bør vurdere å innføre en lovfestet aldersgrense for sosiale medier *før* et eventuelt krav om aldersverifisering innføres. På den måten vil man

erfare hvilken effekt en aldersgrense har i seg selv før det eventuelt innføres mer inngripende tiltak som krav til aldersverifisering.

3. Datatilsynets kommentarer

3.1.Lovfesting av aldersgrenser for sosiale medier

Datatilsynet har ikke innvendinger mot å lovfeste en aldersgrense for sosiale medier fra et personvernperspektiv. En slik lovfestet aldersgrense finnes ikke i dag, noe vi redegjør nærmere for i vårt høringssvar til Justis- og beredskapsdepartementets høring om å heve aldersgrensen for barns samtykke ved bruk av informasjonssamfunnstjenester i personopplysningsloven.²

Bruk av personopplysninger er sentralt i forretningsmodellene til tilbyderne av de store sosiale mediene, og personvernmyndigheter i Europa har hatt en rekke saker overfor slike tilbydere hvor det er funnet brudd på personvernregelverket. Personvern hensyn er imidlertid ikke det førende hensynet i fastsettelsen av en slik aldersgrense for sosiale medier som nå foreslås, og Datatilsynet har derfor ikke konkrete kommentarer til hva en slik aldersgrense eventuelt bør være. Hva aldersgrensen for sosiale medier konkret skal være bør fastsettes ut ifra en helhetlig vurdering av barnets beste, der man ser på positive og negative effekter av en aldersgrense på barns grunnleggende rettigheter – særlig retten til ytrings- og informasjonsfrihet og retten til privatliv og kommunikasjon.

Gjennom å gjøre den lovfestede aldersgrensen og begrunnelsen kjent for befolkningen, kan en aldersgrense i seg selv potensielt virke normdannende og ha en signaleffekt overfor barn, foreldre og tilbydere.

I vurderingen av hvorvidt formålet kan oppnås gjennom mindre inngripende metoder, anbefaler imidlertid Datatilsynet departementene å utrede mulighetene for graderte aldersgrenser ytterligere før denne muligheten forkastes. Graderte aldersgrenser omfatter i denne sammenhengen å sette aldersgrense på funksjoner som kan være skadelige eller medføre risikoer for barn, slik som for eksempel anbefalingsalgoritmer og lokasjonsdeling, heller enn å sette en aldersgrense for hele tjenesten som sådan. Graderte aldersgrenser kan også innebære å sette ulike aldersgrenser for ulike typer sosiale medier ut ifra egenskapene de innehar og risikoene de medfører. Vi anerkjenner imidlertid at en generell aldersgrense kan være enklere å utforme og praktisere.

3.2.Definisjonen av sosiale medier

Definisjonen av sosiale medier er krevende, og har stor betydning for både hvor effektivt og inngripende forslaget kan være. Datatilsynet påpeker at det særlig er uklart hva som ligger i

² Datatilsynets høringssvar på Justis- og beredskapsdepartementets forslag om endring av personopplysningsloven § 5 <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-endringer-i-personopplysningsloven-aldersgrense-for-barns-samtykke-ved-bruk-av-informasjonssamfunnstjenester-sosiale-medier-mv/id3114264/>

begrepet «lar brukerne knytte seg sammen i nettverk» i forslagets definisjon, og at dette vilkåret i liten grad er forklart i høringsnotatet.

I arbeidet med definisjonen av sosiale medier anbefaler Datatilsynet at departementene har særlig fokus på de elementene og funksjonalitetene ved sosiale medier som man vurderer er skadelige eller innebærer risikoer for barn under aldersgrensen. Dette gjelder både for å sikre at tjenester med disse egenskapene og funksjonene omfattes og ikke med små grep kan definere seg ut av loven, men også for at definisjonen ikke skal være videre enn nødvendig. I arbeidet med definisjonen mener vi det er viktig å være bevisst på hvilket handlingsrom definisjonen og unntakene etterlater til å utvikle tjenester som anses som trygge og egnede for barn under aldersgrensen, og som kan ivareta deres rett til utfoldelse og deltakelse slik dette er vernet av retten til privatliv og kommunikasjon samt ytrings- og informasjonsfriheten.

3.3.Konsekvensene ved forslaget til krav om aldersverifisering er ikke tilstrekkelig utredet

3.3.1. Kravene til aldersverifiseringsløsninger i personvernregelverket og forholdet til DSA

Det europeiske personvernrådet (EDPB), som Datatilsynet deltar i, publiserte i februar 2025 en uttalelse om prinsipper for aldersverifisering i tråd med personvernforordningen.³ EDPB fremhever at aldersverifisering innebærer spesifikke risikoer og kan ha negativ innvirkning på retten til personvern, men også påvirke andre rettigheter som blant annet retten til ytrings- og informasjonsfriheten og retten til ikke-diskriminering. I uttalelsen fra EDPB fokuseres det særlig på hvordan aldersverifiseringsløsninger kan utformes i tråd personvernprinsippene, kravet til innebygget personvern og kravet til et egnet sikkerhetsnivå for personopplysningene. EDPB trekker blant annet frem at:

- implementering og utformingen av aldersverifisering må være risikobasert, og tiltaket må være nødvendig og forholdsmessig;
- bruken av aldersverifisering skal ikke gi tilbyderen større anledning identifisering eller sporing av brukerne, og det ikke må behandles flere personopplysninger enn nødvendig for å vite om brukeren er over eller under en angitt alder;
- personopplysningene som samles inn for aldersverifiseringen skal ikke brukes til andre uforenelige formål;
- det må være alternativer for aldersverifisering som er bredt tilgjengelige for å unngå risiko for diskriminering;
- i mange tilfeller vil aldersverifisering innebære høy risiko, og kreve en vurdering av personvernkonsekvenser etter artikkel 35.

EU-kommisjonen har publisert retningslinjer for beskyttelse av mindreårige etter DSA artikkel 28, hvor aldersrestriksjoner og tilhørende aldersverifisering pekes på som et effektivt virkemiddel å vurdere for å beskytte barn mot innhold som er uegnet for deres alder.⁴

³ EDPB, *Statement 1/2025 on Age Assurance*, 11. februar 2025.

⁴ EU-kommisjonen, *Communication to the Commission Approval of the content on a draft Communication from the Commission - Guidelines on measures to ensure a high level of privacy, safety and security for minors online, pursuant to Article 28(4) of Regulation (EU) 2022/2065*, 14. juli 2025.

Kommisjonen fremhever at eventuell implementering og utforming av aldersverifisering må være risikobasert og at tiltaket må være nødvendig og forholdsmessig. Retningslinjene trekker frem at der hvor deler av en tjeneste innebærer risikoer for mindreårige som ikke kan reduseres på andre måter, for eksempel spesifikke funksjoner, seksjoner eller innhold på et sosialt medium, kan det vurderes aldersverifisering for disse delene av tjenestene på en forholdsmessig og egnet måte.

Kommisjonen viser videre til behovet for tillitt og prinsippene om dataminimering og formålsbegrensning. Ved eventuell bruk av aldersverifisering anbefaler derfor kommisjonen plattformer å bruke såkalte «double-blind»-metoder for aldersverifisering. Dette betyr at tjenesten ikke får opplysninger som gir ytterligere teknisk mulighet til å identifisere brukeren, og at leverandøren av aldersverifiseringsløsningen ikke får opplysninger som gjør at de teknisk kan identifisere hvilken tjeneste den som verifiserer alderen sin skal bruke.

Kommisjonen viser til at slike metoder for eksempel kan bygges på lokal prosessering eller «zero-knowledge proofs», og at dette er i stor grad i tråd med det den ovennevnte uttalelsen fra EDPB eksemplifiserer som «state of the art»-teknologi for aldersverifisering. I Frankrike har det i år trådt i kraft et krav om aldersverifisering for nettsider som inneholder pornografi, og i denne reguleringen kreves det at nettsiden tilbyr minst én aldersverifiseringsløsning med «double-blind»-teknologi.

3.3.2. Personvernkonsekvensene ved forslaget til krav om aldersverifisering er i liten grad utredet

Forslagets § 5 er ment å innebære at alle som bruker sosiale medier må verifisere sin alder for å få tilgang til tjenestene. Forslaget har dermed konsekvenser for personvernet til *alle* som bruker sosiale medier – ikke bare barn. Disse personvernkonsekvensene er i liten grad utredet og synliggjort i høringsnotatet.

Forslaget inneholder ikke spesifikke krav til løsningene utover at de med rimelig sikkerhet skal kunne fastslå at brukeren er over aldersgrensen, at de ikke hindrer tilgang for personer over aldersgrensen som ønsker å benytte det sosiale mediet og at tilbyder ikke skal innhente flere opplysninger enn nødvendig for å verifisere at brukeren er over aldersgrensen. Samtidig erkjenner departementene at det per i dag er mangel på gode metoder for sikker aldersverifisering på sosiale medier som også ivaretar personvern og digital inkludering, og at dette er en global utfordring som flere land jobber med å løse. Slik Datatilsynet forstår forslaget, kreves det dermed tekniske løsninger som det er uklart i hvilken grad er tilgjengelige per i dag. Departementene viser til tekniske løsninger for aldersverifisering som er under utvikling, inkludert den europeiske digitale lommeboken som ligger noe frem i tid, men at dette forslaget haster å innføre. Inntil slike løsninger foreligger vurderer departementene at tilbyderne selv er nærmest å finne den beste aldersverifikasjonsløsningen.

Datatilsynet er i utgangspunktet enig i at det er rimelig å legge ansvaret for kontroll av aldersgrenser på sosiale medier til tilbyderne. I lys av dagens landskap for aldersverifiseringsløsninger er det imidlertid svært uforutsigbart hvilke løsninger tilbydere av sosiale medier eventuelt vil implementere for å etterleve et slik særnorsk krav til aldersverifisering, og hvilke personvernkonsekvenser disse løsningene vil ha for alle

brukerne. I den grad tilbyderne iverksetter tiltak for å etterleve et slikt særnorsk krav, er Datatilsynet bekymret for hvorvidt disse løsningene i praksis vil ivareta kravene forslaget stiller – herunder om løsningene vil være personvernvennlige. Dette gjelder særlig i lys av at det er uklart i hvilken grad slike løsninger er tilgjengelige. Behandling av personopplysninger, sporing og profilering står på generelt grunnlag sentralt i forretningsmodellene til de fleste av tilbyderne av de store sosiale mediene, og personvernmyndigheter i Europa har som nevnt hatt en rekke saker overfor slike tilbydere hvor det er funnet brudd på personvernregelverket. Videre har de fleste tilbyderne av de store sosiale mediene sin hovedetablering i EØS i andre land enn Norge, og Datatilsynet har i henhold til samarbeidsmekanismen i personvernforordningens kapittel VII som utgangspunkt ikke myndighet til å føre tilsyn med personvernpraksisene til disse selskapene.

Det er ikke gjort noen nærmere utredning av disse personvernkonsekvensene i høringsnotatet. Det er heller ikke utredet hva slags tekniske løsninger som eventuelt vil oppfylle kravene i forslaget og personvernregelverket samt i hvilken grad disse finnes per i dag. Selv om Datatilsynet anerkjenner at en slik utredning kan være krevende, er personvernkonsekvensene ved forslaget per nå svært uklare. Dette gjør at forslaget er krevende å ta stilling fra et personvernperspektiv.

På samme måte som konsekvensene for personvernet, er tiltak for å begrense disse konsekvensene i liten grad utredet i høringsnotatet. Forslaget presiserer kun at tilbyderen ikke skal samle inn flere personopplysninger enn nødvendig for å verifisere at brukeren er over aldersgrensen, noe som i det vesentlige allerede følger av personvernforordningen artikkel 5 nr. 1 bokstav c. Vi kan ikke se at øvrige tiltak er vurdert. Datatilsynet påpeker i denne forbindelse at det ikke bare er tilbydere av sosiale medier som kan samle inn personopplysninger knyttet til bruk aldersverifiseringsløsninger. I praksis leveres oftest aldersverifiseringsløsningene av tredjeparter, og disse er ikke pliktsubjekter etter forslaget slik det lyder nå. Avhengig av aldersverifiseringsløsningen som brukes kan også disse leverandørene potensielt samle inn opplysninger om hvilke tjenester som brukes, og dette kan over tid danne et relativt omfattende bilde av enkeltpersoner. Opplysninger om bruk av konkrete tjenester kan også avsløre forhold av sensitiv karakter, slik som religion, seksuell orientering eller politisk oppfatning.

3.3.3. Risikoen for omgåelse av aldersverifisering er ikke omtalt

Datatilsynet mener det er en mangel ved utredningen av forslaget om aldersverifisering at risikoen for omgåelse av et slikt nasjonalt krav ikke omtales eller problematiseres. Virtuelle private nettverk (VPN) er allment tilgjengelig tjenester som enkelt kan benyttes for å få det til å fremstå som om internettbrukeren befinner seg i et annet land som ikke har slike restriksjoner for sosiale medier. Dersom trafikken blir rutet via et land utenfor EØS, vil internettbrukeren også kunne få dårligere personvern og forbrukervern på tjenesten fordi tjenestetilbyderen legger til grunn at EU-regelverk ikke gjelder. VPN-tjenester kan også samle inn betydelige mengder personopplysninger om brukerne. Storbritannia innførte nylig av krav til aldersverifisering for tjenester som kan inneholde skadelig innhold, inkludert seksjoner av

enkelte sosiale medier, og dette førte til stor økning i bruk av VPN-tjenester.⁵ Avhengig av hvilke tekniske løsninger som benyttes, kan barn også finne andre metoder å omgå aldersverifisering på – for eksempel å få eldre søsken eller venner til å verifisere alder for seg. De kan også bevege seg videre til alternative tjenester som ikke etterlever et slikt særnorsk krav. Samtidig vil tiltak for å motvirke omgåelse ofte føre til økte kontroll- og overvåkingstiltak, og dermed større inngrep i personvernet. Risikoen for omgåelse påvirker effektiviteten av forslaget, og dermed også forholdsmessigheten. Denne risikoen bør derfor være en del av utredningen av forslaget.

3.3.4. Formuleringen av kravet til aldersverifisering er i alle tilfeller ikke presist nok

Datatilsynet vurderer også at formuleringen av kravet til aldersverifisering i forslagets § 5 i alle tilfeller ikke er presis nok, og at ordlyden kan åpne for omgåelse. Det fremgår at «[t]ilbydere skal iverksette nødvendige tiltak for å sikre at de ikke tilbyr sosiale medier til en bruker de med rimelig sikkerhet er klar over at er under 15 år». Med en slik ordlyd kan tilbydere for eksempel anføre at de generelt ikke med rimelig sikkerhet er klar over at enkelte brukere er under 15 år, og det er dermed ikke insentiv eller krav til å innføre nødvendige tiltak som aldersverifisering. Departementene har vist til og brukt samme formuleringen i DSA artikkel 28 nr. 2, men denne bestemmelsen regulerer ikke aldersverifisering direkte og parallellen er ikke treffende etter vårt syn. Så vidt Datatilsynet kan forstå, må det sentrale poenget med en eventuell aldersverifisering være at tilbyderen må iverksette nødvendige tiltak for å sikre, med rimelig sikkerhet, at de ikke tilbyr tjenester til en brukere under aldersgrensen. Forslagets § 5 første ledd bør derfor i alle tilfeller justeres dersom denne skal gjennomføres. Det er også uklart i hvilken grad departementenes forslag legger opp til en risikobasert tilnærming til aldersverifiseringsmetoden.

3.3.5. Betydelig usikkerhet rundt EØS-rettslig handlingsrom og muligheten for håndheving overfor aktører utenfor Norge

Departementene peker på betydelig usikkerhet knyttet til det EØS-rettslige handlingsrommet for generelle nasjonale krav til aldersverifisering for sosiale medier. Datatilsynet går ikke nærmere inn på eventuelle EØS-rettslige problemstillinger ved forslaget, men mener at problemstillingene forsterker et inntrykk av at forslaget som oppleves som noe umodent på nåværende tidspunkt. I høringsnotatet pekes det også på potensielle utfordringer knyttet til jurisdiksjon og hvorvidt forlaget kan håndheves overfor aktører som er etablert utenfor Norge, noe de relevante aktørene i all hovedsak er. I denne forbindelse kan det være verdt å påpeke at pliktsubjektene som lovforslaget retter seg mot ofte vil være svært ressurssterke, og det må forventes at alle sider av regelverket vil kunne utfordres ved en eventuell håndheving av det foreslåtte regelverket.

3.3.6. Oppsummering av Datatilsynets syn på forslaget om krav til aldersverifisering og anbefalinger

⁵ Artikkel på BBC, “VPNs top download charts as age verification law kicks in”
<https://www.bbc.com/news/articles/cn72ydj70g5o>

Samlet er Datatilsynets inntrykk at forslaget om krav til aldersverifisering per i dag fremstår som noe umodent og bør utredes ytterligere i etterkant av denne høringen.

Med forbehold om vurderingen av EØS-rettslig handlingsrom, er vårt syn at departementet bør vurdere å innføre forslaget i to steg; først en lovfestet aldersgrense for sosiale medier og deretter et eventuelt krav om aldersverifisering. På den måten vil man erfare hvilken effekt en aldersgrense har i seg selv, mens forslaget om aldersverifisering kan utredes ytterligere. Gjennom å gjøre den lovfestede aldersgrensen og begrunnelsen kjent for befolkningen, kan en aldersgrense i seg selv potensielt virke normdannende og ha en signaleffekt overfor barn, foreldre og tilbydere. Slik kan man potensielt oppnå deler av formålet, med det som vil være et mindre usikkert og inngripende tiltak.

3.3.7. Videre arbeid med forslaget om aldersverifisering bør sees i sammenheng med relevante prosesser i EU

Aldersverifisering er et tema som står høyt på den internasjonale dagsordenen, både i EU og i andre land. Utviklingen på området for aldersverifisering og personvernvennlige løsninger går raskt, og det teknologiske landskapet vil dermed kunne endre seg. I EU har DSA trådt i kraft, og EU-kommisjonen publiserte som nevnt i juli 2025 retningslinjer for beskyttelse av mindreårige etter DSA hvor tilgangsrestriksjoner og tilhørende aldersverifisering pekes på som et verktøy for å beskytte mindreårige. Håndheving av DSA – særlig overfor tilbydere av sosiale medier – vil kunne påvirke utviklingen av aldersverifiseringsløsninger. Som departementene nevner, arbeides det også i EU med en aldersverifiseringsapp som bruker komponenter fra den digitale identitetslommeboken, og som skal erstattes av den digitale identitetslommeboken når denne rulles ut i EU fra slutten av 2026. I sin nylige State of the Union-tale trakk også presidenten av EU-kommisjonen frem barns tilgang til sosiale medier og potensielle fremtidige restriksjoner her.⁶ Datatilsynet anbefaler derfor at departementene ser lovforslaget i sammenheng med prosesser i EU som berører aldersverifisering.

Så vidt Datatilsynet er kjent er det per i dag heller ingen andre land som har gjennomført et tilsvarende generelt krav til aldersverifisering for sosiale medier som nå foreslås i Norge. Datatilsynet forstår det slik at reguleringen i Australia først trer i kraft i desember 2025, og det er dermed begrenset erfaringsgrunnlag derfra på nåværende tidspunkt. Datatilsynet anbefaler departementene å følge utviklingen i Australia og andre land som innfører lignende krav tett.

3.4. Tilsyn med lovforslaget

Forslaget spesifiserer ikke hvilken myndighet som er tiltenkt som tilsynsmyndighet for den foreslåtte loven. Personvern hensyn er ikke hovedhensynet bak lovforslaget, og vi vil derfor for ordens skyld legge til at det etter vårt syn ikke fremstår som hensiktsmessig eller naturlig at Datatilsynet skal være tilsynsmyndighet med hvorvidt tilbydere av sosiale medier overholder aldersgrensen og iverksetter de nødvendige tiltak for dette. Som tilsynsmyndighet etter personvernregelverket er imidlertid Datatilsynet tilsynsmyndighet med behandling av

⁶ Transkripsjon av President Ursula von der Leyens 2025 State of the Union-tale
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ov/SPEECH_25_2053

personopplysninger i eventuelle aldersverifiseringsløsninger, for eksempel at det ikke behandles flere personopplysninger enn nødvendig for formålet.

Forslaget påvirker ytrings- og informasjonsfriheten og tilgangen til plattformer hvor disse rettighetene kan utøves. Datatilsynet mener derfor det er viktig at en eventuell tilsynsmyndighet er uavhengig.

3.5. Aldersgrenser og aldersverifisering er uansett bare et supplement til andre tiltak for å beskytte barn

Som departementene erkjenner, er i alle tilfeller ikke aldersgrenser og aldersverifisering i seg selv tilstrekkelig for å verne om barns rettigheter på sosiale medier eller internett. Det er viktig at eventuell aldersverifisering ikke fungerer som en hvilepute, verken for de sosiale mediene eller for myndighetene. Barn under aldersgrensene vil i praksis finne måter å omgå eventuelle aldersverifiseringsmekanismer, og barn og andre sårbare grupper over aldersgrensene har også behov for vern. Det er derfor viktig med en helhetlig innsats og brede tiltak for å gjøre plattformene tryggere og ansvarliggjøre tilbyderne for at deres praksiser kan ha store konsekvenser for barn og voksnes rettigheter. Vi mener blant annet at det er viktig å raskt gjennomføre relevante EU-regelverk samt aktivt utforske nasjonale handlingsrom til å gå lenger. Vi viser i denne forbindelse også til Personvernkommisjonens flertall sin anbefaling om å utrede nødvendigheten og konsekvensene av et generelt forbud mot adferdsbasert markedsføring.

Datatilsynet påpeker avslutningsvis at aldersverifisering, selv om dette gjøres på en personvernvennlig måte, likevel kan gi en følelse av å bli observert eller overvåket. Dette kan potensielt gi en såkalt nedkjølingseffekt på den frie bruken av internett ved at personer kan endre adferd og i mindre grad ønsker å oppsøke tjenester eller informasjon – eksempelvis dersom det gjelder sensitive eller kontroversielle temaer. Jo flere typer tjenester det innføres eventuelle aldersverifiseringskrav for, jo større blir potensielt denne effekten. Dette er derfor også et moment en bør ta hensyn til hvis det vurderes å innføres lignende krav på andre typer tjenester i fremtiden.

4. Avsluttende merknader

Datatilsynet er tilgjengelig for nærmere utdypninger eller videre dialog hvis ønskelig. Henvendelser om dette kan rettes til seksjonssjef Tobias Judin på tobias@datatilsynet.no.

Med vennlig hilsen

Line Coll
direktør

Anders Sæve Obrestad
juridisk spesialrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevne signaturer